

Výročná správa za rok 2023

"Ajl'a, tvorím nové; už teraz to raší. Nebadáte to?" Izaiáš 43:19

Pohľad na uplynulý rok nás naplňa vdáčnosťou voči Hospodinovi za Všetko Jeho požehnanie. Hoci stály malý tím, ktorí pôsobi v Prameni na Súši (ďalej len PnS) musel čeliť rôznym prekážkam, Boh sa dokázal ako ten, ktorý pomáha, vedie, dáva silu ku každému dielu. Opäť sa vykonalo mnoho aktivít, ako aj mnoho práce na zveľadení vybavenia pre ďalšiu činnosť neziskovej organizácie. Za to patrí vďaka mnohým podporovateľom a priateľom prameňa. Počas roka sa ustálilo obsadenie pozície riaditeľa neziskovej organizácie – aj to nás naplňa povzbudením do ďalšej práce.

Verejno-prospešné činnosti centra „Prameň na Súši“

V roku 2023, za ktorý sa podáva správa, sledoval Prameň na Súši (ďalej len PnS) cieľ ponúknuť všeobecne prospešné služby v zmysle platného štatútu. Naša priorita bola usmernená na prácu s mládežou a s rodinami. Nutnosť sprevádzať deti a mládež v ich dospievaní sa opakovane potvrdzuje. Ponúknutá podpora im má pomôcť v dozrievaní k tomu, ako byť nosnými osobnosťami v rodine, spoločnosti či cirkvi. Komunitné spolunažívanie vo všednom živote v PnS pozitívne prispieva k tomu, aby sa mladí ľudia prirodzeným spôsobom rozprávali o svojich problémoch a hodnotách a dopracovali sa k vlastným, zdravým názorom. Na tomto základe je im poskytovaná pomoc a možnosti naučiť sa praktickým zručnostiam a rásť v sociálnej kompetencii.

Uskutočnilo sa nasledovné:

1. Vzdelávanie a výchova mládeže v oblasti záhradníckej, sadovníckej a živočíšnej výroby

Poslaním centra bola od samého začiatku práca s mládežou. Mladých ľudí z rôznych regiónov Slovenska, ktorí navštevovali PnS pravidelne alebo sporadicky, predovšetkým v letných mesiacoch, sme zapájali do rôznorodých poľnohospodárskych činností. Okrem duchovných hodnôt majú mladí ľudia možnosť v PnS spoznávať dnes už takmer zabudnuté spôsoby poľnohospodárstva a získať zručnosti v praktických oblastiach – pestovaní, zbere a spracovaní zeleniny a ovocia, celistvej

starostlivosti o kvety a tradičnom spôsobe chovu zvierat. Spolupracovníkom centra záleží na tom, aby sa mladá generácia vyvíjala v zodpovednosti a rešpekte voči životnému prostrediu.

2. Rozvoj telesnej a duševnej kultúry mládeže v oblasti poskytovania služieb pri organizovaní jazykových, športových a stavebných podujatí

2.1 Nemecký jazykový tábor

Žiaľ v roku za ktorý sa podáva sprava, bol nemecký jazykový tábor, ktorý patrí medzi pravidelné každoročné aktivity, zrušený. Spolupracovníci PnS museli svoje sily sústrediť na dokončenie renovácii domčeku. Termín dokončenia bol do polovici augusta. Jedna mládežníčka s Nemecka a jedna so Slovenska, ktoré pôvodne mali prísť pomáhať na tábore, boli ochotní aj tak prísť a pomáhať v centre s nadchádzajúcou prácou. Postoj mladých žien nás ako spolupracovníkov veľmi potešil.

2.2 Stavebný týždeň

Veľkým povzbudením pre spolupracovníkov PnS bolo vidieť to, ako priateľom centra záleží na uskutočnení stavebného týždňa, ktorý sa za mnohé roky stal neodmysliteľnou tradíciou. Počas rokov sa vyvinul so stavebného týždňa rodinný tábor. Tak aj v roku 2023 zúčastnili sa podujatia jedna rodina, manželské páry, jednotlivci, súrodenci – ľudia rôznej vekovej kategórie. Priatelia našej organizácie sa počas posledného júlového týždňa angažovali pri rôznych podporných prácach centra. Za týždeň sa vystriedalo okolo 37 pomocníkov. Niektorí prišli na celý týždeň, niektorí na pár dní a niekto aj na jednotlivé dni. Hlavným ťažiskom tohto týždňa bolo renovácia domčeku. Medzi ostatné rôznorodé práce patrilo aj zaváranie uhoriek a jednoduché práce v záhrade. Znova sa chodilo aj do hory na zväžanie dreva na zimu. S tým nám veľmi pomohli muži s TeenChallenge zo Serede. Prišlo ich 12, na jeden deň. Popri práci počas týždňa nechýbali ani hry, šport a výlet na Dubník s opekačkou a lezením na skalú. Ranné biblické skupinky a večerné stíšenia s rôznymi rečníkmi boli účastníkmi veľmi cenené.

2.3 Zimný tábor

V roku, za ktorý sa podáva správa, sa opäť podarilo uskutočniť zimný tábor. Skupinka 15-tich mladých si rýchlo našli k sebe cestu a tak počas šiestich dní trvania tábora vládla príjemná rodinná atmosféra. Okrem rôznorodých aktivít ako nočná hra, korčuľovanie, vyrábanie kľúčeniek a silvestrovský večer, mala veľký úspech príprava a realizácia návštevy zariadenia pre seniorov v Novom Meste nad Váhom.

Misia viery – slovenská pobočka, n.o.

Mladí ľudia mali radosť z toho, že mohli pre druhých pripraviť niečo hodnotné a nie len sami konzumovať. Večerné duchovné zamyslenia boli pripravené spolupracovníkmi PnS a mládežníkmi so skupiny „mladí mladým“. Jeden večer výkladom poslužil pán farár s ECAV CZ Nové Mesto n.V. Celá príprava a realizácia zimného tábora prebehla v spolupráci s „mladí mladým“.

2.4 Mládežnícke víkendovky

V roku 2023 boli zrealizované tri víkendovky.

- Vo februári – dorastovo-mládežnícka víkendovka v spolupráci so zodpovednými za prácu s mládežou s ECAV CZ Banská Bystrica/Radvaň a z jedného zboru BJB. Okrem rôznorodých ponuky aktivít a duchovného programu, zapájali sa mladí do pomoci v centre a to vykladaním sirôtok zo skleníka von do záhonu, triedením kvetináčov a ukladaním dreva. Jeden večer prišiel pán farár s ECAV CZ Myjava poslužiť témou. Víkendovky sa zúčastnilo okolo 30 mladých.
- Na jar - aktívna mládežnícka víkendovka na ktorej sa zúčastnilo 20 mladých ľudí. Mali tu možnosť spoznať a vyskúšať si jarne práce v záhrade, ako napríklad čistenie sirôtok a sadenie zemiakov. Podporili centrum aj pri upratovaní na stavbe a chystaní dreva v lese.
- Na jeseň - dorastovo-mládežnícka víkendovka
Vidíme, že tento typ víkendoviek je obľúbený medzi mladými. A tak sa zúčastnilo okolo štyridsať dorastencov a mládežníkov. Táto víkendovka bola zrealizovaná v spolupráci s „mladí mladým“. Keďže cieľom Prameňa je pomáhať mladým v ich dozrievaní k tomu, aby sa stali nosnými osobnosťami v ich živote, program víkendovky bol zostavený z praktickej pomoci v centre: ako zbieranie úrody zemiakov; duchovný program: ako ranné a večerné zamyslenia; športové a zábavné aktivity.

2.5 Skupiny mládežníkov

Skupina mladých s Veľkého Krtíša strávili v Prameni jeden júlový týždeň kde sa sústredili na prípravu táborov v svojom cirkevnom zbore.

2.5 Skupiny dorastencov a konfirmandov

2.5.1 Počas štyroch víkendov v roku privítal PnS vo svojich priestoroch dorastovo-mládežnícke skupiny. S toho boli konfirmandi s ECAV CZ Liptovský Peter. Spevokol „lastovičky“ počas jedného víkendu nacvičoval svoj vianočný muzikál „Artaban“ v PnS. Konfirmandi s považského seniorátu

Misia viery – slovenská pobočka, n.o.

ECAV sa stretli po prvý krát v Prameni. V novembri strávili dorastenci s CZ ECAV Zarečie predĺžený víkend v PnS.

2.5.2 Stretnutia dievčat

Stretnutie „girls only“ pre dievčatá vo veku 11 až 15 rokov boli zrealizované dva krát v roku, za ktorý sa podáva správa. Tieto stretnutia mali charakter víkendových pobytov. Dievčatám bol vždy ponúknutý dobrodružný a zaujímavý program, obohatený osobnými rozhovormi a témami zo života.

2.5.3 Stretnutia chlapcov

Počas roka sa uskutočnili dva víkendy s mottom „Boj o prežitie“ pre chlapcov v dorasteneckom veku. Chlapci mali príležitosť pomeriť svoje sily a schopnosti pri stanovačke v lese v okolí Súša, pri korčuľovaní na zamrznutom jazere pri Starej Myjave a varení sami pre seba. Podujali sa na tvorbe programu na jednom Prameňpopoludní. Chlapci sa vždy s radosťou zapájali do drobných prac v centre ako napr. naplnenie kotolne drevom. Rozhovory o ich každodenných výzvach a kompetentné rady vedúcich posilnili dorastencov pre ich každodenný život.

2.6 Práca s rodinami

- Jedna rodina s Prešova s dvoma malými deťmi strávila v Prameni predĺžený víkend. Rodičia si vážili spoločné stolovanie a rozhovory so spolupracovníkmi PnS. Vyjadrili sa, že Prameň je veľmi vhodné miesto na rodinný pobyt.
- Ďalšia rodina s východu so štyrmi deťmi strávila tri dni v PnS. Predovšetkým chodili na výlety a návštevy svojich známych z okolia.
- Každú prvú nedeľu v mesiaci bolo v spolupráci z CZ ECAV Stará Turá organizované Prameňpopoludnie pre ľudí z dediny i okolia. Tieto popoludnia mali dobrú návštevnosť. Niektorí návštevníci priniesli koláčiky a občerstvenie pre všetkých účastníkov.
- Jedna skupina s CZ ECAV Liptovský Hrádok si urobila víkendový zborový zájazd v Prameni.

2.6.1. Detský tábor

V roku, za ktorý sa podáva správa, bol žiaľ detský tábor zrušený. Spolupracovníci centra zhodnotili, že popri všetkom čo čakalo Prameň v letných mesiacoch a pre nízky počet členov tímu, by nezvládli kvalitne prípravu a realizáciu tábora.

2.6.2. Práca so ženami

- Na jar a na jeseň boli v Pns v spolupráci s CZ ECAV v Starej Turej zrealizované ženské konferencie. Ženy z rôznych kútov Slovenska prijali ponuku a vychutnávali si čas vyhradený len pre nich. Aktuálne témy zo života boli pre nich povzbudením a posilnením do každodenných výziev, ktorým čelia. Okrem zdieľania si ženy mohli oddýchnuť pri tvorivých dielňach a iných aktivitách. Na témach konferencií sa podieľali aj sestry farárky s Banoviec n/B. a Žiliny. Vidíme, že tieto pobytové konferencie sú medzi ženami veľmi vítané.

2.7. CBS (Community Bible Study, teda komunitné biblické štúdium)

- Stretnutia žien v skupinkách biblického štúdia CBS pravidelne pokračujú, a to každé dva týždne v mesiaci. Ženy sú veľmi vďačné za možnosť využitia priestorov a čas, ktorý je im venovaný.
- Skupinka dievčat „15+“ sa aj naďalej stretáva dvakrát do mesiaca v online priestore.
- V januári sa v PnS uskutočnila CBS - konferencia, na ktorej sa zúčastnili osoby zodpovedné za CBS na Slovensku. Hlavným hosťom konferencie bola koordinátorka CBS – Europe z Belgicka.
- Spolupracovníci PnS sa angažujú na rozvoji práce a fungovania CBS na Slovensku.

3. Poskytovanie verejno-prospešných služieb v oblasti materiálnej, sociálnej a humanitárnej starostlivosti:

3.1. Pomoc občanom v sociálnej núdzi

Do PnS našlo cestu veľa ľudí rozličného veku s rôznym sociálnym pozadím. Otvorené dvere tu mali ľudia hľadajúci pomoc, radu či podporu.

Pre mladých ľudí, ktorí chceli svoj voľný čas tráviť zmysluplne alebo jednoducho hľadali spoločnosť alebo pokoj, bolo centrum úžasným miestom vnútorného i telesného osvieženia.

- Jeden 50 ročný muž s ČR okrem ubytovania počas zimného obdobia, túžil určitý čas stráviť v komunite kresťanov, čo sme mu umožnili. Bol u nás jeden mesiac a bol pre nás dobrou podporou pri pomocných prácach na stavbe.
- Jedna žena v dôchodkovom veku požiadala Prameň o dlhobejší pobyt. Mala problém s alkoholom a po resocializačnom pobyte chcela ešte určitý čas byť v komunite kresťanov ako

Misia viery – slovenská pobočka, n.o.

---

podporu a upevnenie v jej abstinencii. Žiaľ došlo u nej k recidíve. Spolupracovníci jej poradili a pomohli pri vybavení liečebnej terapie.

- Spolupracovníci PnS sú aj naďalej v intenzívnom kontakte s rôznymi osobami, ktoré v minulosti našli pomoc práve v PnS.

3.2 Spolupráca s Misiou na Níle

Misia na Níle má na Slovensku pobočku od roku 1999. PnS podporuje misiu sporadickým organizovaním a realizáciou prednáškovej aktivity.

- Spolupracovníčka PnS sprevádzala spolupracovníčku z centrály vo Švajčiarsku Misie na Níle počas jej prednášok na západnom Slovensku.
- Spolupracovníčka PnS pracuje aj naďalej na 20%-ný úväzok pre Misiu na Níle (ďalej len MN)
- V marci roka, za ktorý sa podáva správa, navštívili Slovensko študenti Biblickej školy švajčiarskej misie viery (ďalej len ŠMV) z Haslibergu vo Švajčiarsku, spolu s manželmi – spolupracovníkmi so Sudánu. Spolupracovníci PnS pre nich zorganizovali rôzne návštevy v rámci Slovenska. Program týchto návštev obsahoval duchovné impulzy, spev ako aj prezentáciu Misie na Níle v Sudáne. Na východnom Slovensku boli navštívené rómske osady a cirkevné zbory. Návštevníci sa podieľali na realizácii výročnej misijnej konferencie v Prešove.
- Správna rada MN sa počas roka niekoľkokrát stretla v priestoroch PnS.

Aj v roku 2023 sa PnS zúčastnil na zbere potrebných vecí pre rozvojové krajiny v Afrike. Služby boli poskytnuté v oblasti zberu štrikovaných vecí pre deti, diek a iných potrebných vecí, ktoré budú rozdane obyvateľom rozvojových krajín v oblastiach projektov Misie na Níle slúžiacich na vzdelávanie a pomoc obyvateľov k svojpomoci.

4. Poskytovanie služieb v oblasti školenia a prípravy pracovníkov zaoberajúcich sa charitatívnou činnosťou a vedením misionárskych zariadení

Centrum PnS pravidelne poskytuje služby pri príprave budúcich pracovníkov v charitatívnej či misijnej oblasti.

- Jedna študentka z misijno-diakonickej školy z Haslibergu vo Švajčiarsku strávila päť týždňov v PnS. Pritom si mohla rozšíriť svoje praktické zručnosti a upevniť charakterové vlastnosti.

Misia viery – slovenská pobočka, n.o.

- Skupina mladých ľudí „Mladí mladým“ mala v PnS dobrú platformu pre rozvoj a realizáciu svojej služby mladým na Slovensku. Prameň im ponúka priestor aj na teambuildingové stretnutia.
- V marci v roku, za ktorý sa podáva správa, navštívili Slovensko študenti Biblickej školy švajčiarskej misie viery (ďalej len ŠMV) z Haslibergu vo Švajčiarsku. Do organizácie ich pobytového programu boli zakomponované: návšteva FF UKF v Nitre, resocializačného strediska pre mužov TeenChallenge v Seredi, evanjelickej bohosloveckej fakulty UK v Bratislave. Návštevy cirkevných zborov, rómskych osád a realizácia konferencií misie na Níle. Tento program ponúkol študentom dobrú pôdu na posilnenie svojich schopností do praxe ako aj rôznorodosť podnetov naučiť sa niečo nové.

5. Stavebné zmeny

V roku, za ktorý sa podáva správa, sa podarilo uskutočniť viacero menších stavebných prác:

- Rekonštrukcia druhého poschodia v nižšej časti budovy – v podkroví. Táto časť bude používaná prevažne na ubytovanie spolupracovníkov
- Rekonštrukcia dvoch izieb na druhom poschodí vo vyššej časti budovy
- Značná pozornosť bola venovaná vnútornej rekonštrukcii domčeka

Tešíme sa z novovzniknutých priestorov na ubytovanie. Návštevníci vždy vyjadrili svoje nadšenie a potešenie z nových možností ubytovania v Prameni.

6. Personálne zmeny

V druhej polovici augusta v roku, za ktorú sa podáva správa, presťahovala sa rodina Rumanových s Veľkého Krtíša do PnS. Udomácnili sa v domčeku. Ján Ruman bol menovaný generálnym biskupom za duchovného správcu PnS, správnu radou bol zvolený za riaditeľa misie viery n.o.

7. Organizačné zmeny

Na výzvu pre Slovákov z roku 2021 - k previatiu väčšieho podielu zodpovednosti za centrum reagovala ECAV na Slovensku. Po mnohých dôkladných rokovaniach, kde sa vysvetlili obojstranné predstavy o spolupráci, bola v máji v roku, za ktorý sa podáva správa, podpísaná partnerská zmluva medzi Švajčiarskou misiou viery a ECAV na Slovensku. Táto zmluva je zatiaľ uzavretá na tri roky.

Starostlivosť o vzťahy

Rôzne aktivity a ústretovosť tímu otvorili dvere centra pre ľudí s rozličným životným pozadím, ako aj pre ľudí rôzneho veku. Starali, posilňovali a zachovali sme existujúce vzťahy nielen s rôznymi cirkevnými zbormi, ale aj s jednotlivcami a inštitúciami z regiónu. Vykonávanie poľnohospodárskych prác vnímame ako možnosť prirodzene budovať vzťahy s obyvateľmi dediny a okolia. Vzájomné poskytovanie pomoci nás veľmi teší. Kontakty, ktoré máme s úradmi, sú naďalej pozitívne.

Vďaka

Vážime si dobré vzťahy s obyvateľmi dediny, ako aj s obyvateľmi Starej Turej. Súčasne ďakujeme všetkým odborníkom, úradníkom a jednotlivcom za ich službu a prácu. Veľká vďaka patrí všetkým ochotným priateľom Prameňa, ktorí strávili mnoho hodín svojho voľného času pri pomoci na stavbe, pri kosení, pri strihaní ovocných stromov a iných väčších, či menších prác.

Keď sa pozeráme späť, žasneme a ďakujeme za všetko, čo sme smeli zažiť a prijať. Za všetkým vidíme Božiu starostlivosť.

Všetkým zblízka aj zďaleka, ktorí Prameň na Súši modlitbou, darmi a praktickou pomocou podporili, srdečne ďakujeme!

Súš, 3.2.2024

Podpis riaditeľa